

Koulutus ja kasvatus -työryhmä

ma 24.05.2018 klo 14-16,

Globaalikeskus

Siltasaarenkatu 4 (7krs.) 00530 Helsinki

Tiedosto	Koulutus ja kasvatus -työryhmän kokous
Tekijä	Anne Peltonen, Suvi Hänninen
Dokumentti	Muistio
Päivämäärä	24.05.2018
Läsnä	Suvi Hänninen, Bridge 47/Kehys Heidi Saarinen, Kepa Santeri Suvanto, Plan Christa Prusskij, YK-liitto Eevamaria Silvennoinen, Kulttuuriperintökasvatuksen seura Katri Suomi, Kirkon Ulkomaanapu Anne Peltonen, Kehys Rilli Lappalainen, Kehys Paula Mattila, OPH Inka Hopsu, Kirkon Ulkomaanapu/Opettajat ilman rajoja
Jakelu	Koulutus ja kasvatus -työryhmä

1. Tervetuloa
2. Päivitys globaalilta tasolta

Rilli piti lyhyen yleiskatsauksen siitä mitä globaalilla tasolla on meneillään koulutuksen ja kasvatuksen osalta. Globaalin kansalaiskasvatuksen näkökulmasta UNESCO on tärkeä kumppani ja voimme tukea heidän työtään [Bridge 47 -hankkeen](#) kautta. Erityisesti indikaattorien miettiminen SDG 4.7:lle on tärkeää. Haasteena on löytää globaalilta kentältä niitä ikkunoita, joiden kautta globaali kansalaiskasvatus saadaan nostettua esille. Tavoitteena on kuitenkin nostaa 4.7 päättäjien pöydälle, jotta sen merkitys tunnustettaisiin ja resurssit saataisiin oikealle tasolle.

Formaalin koulutuksen puolella on tärkeää pysyä kärryillä siitä mitä tapahtuu maailmalla. G20-maat ovat heränneet koulutuksen merkitykseen samoin kuin OECD, joka katsoo kuitenkin koulutusta lähinnä työelämän näkökulmasta. YK-tasolla vuoden 2019 HLPF tulee olemaan tärkeä, koska tavoite 4 on silloin käsiteltävänä. Bridge 47 hanke tukee myös YK-tasolla toimivaa Academia & Education työryhmää. Euroopan tasolla tehdään puolestaan yhteistyötä mm. CONCORD:in, GENE:n, Euroopan neuvoston sekä komission kanssa.

Suomen kausi Euroopan neuvoston puheenjohtajana alkaa marraskuussa ja teemana tulee olemaan ihmisoikeuksien puolustaminen. Tällä hetkellä on mietinnässä voisiko rakentaa jotenkin siltaa neuvoston ja Euroopan Unionin puheenjohtajuuskauden välille.

3. Ajankohtaiset kuulumiset EU-tasolta

EU:n monivuotinen rahoituskehys (*multiannual financial framework, MFF*)

Komission ensimmäinen esitys EU:n monivuotisista rahoituskehyksistä vuosille 2021-2027 julkaistiin toukokuun alussa ja tarkempi esitys tulee kesäkuun puolessa välissä. Neuvottelut huipentuvat Suomen puheenjohtajuuskaudella vuoden 2019 loppupuolella. Komission ehdotuksessa painottuu ulkosuhteissa erityisesti naapuruuspolitiikka ja sisäinen turvallisuus. Tämä on mielenkiintoista kehitysyhteistyön näkökulmasta, että mitä sen rahoitusmäärille tulee tapahtumaan.

Globaalin kansalaiskasvatuksen perinteinen rahoituslähde on ollut DEAR-haku (Development Education and Awareness Raising), joka on kehityspolitiikan alainen.

Concordin maaliskuussa julkaisema [raportti](#) Global Citizenship Educationin rahoituksesta osoittaa, että komission rahoituksella on ollut tärkeä rooli erityisesti uusille jäsenmaille.

Komissio järjesti viime kuussa konsultaatiotilaisuuden järjestöille, jossa esiteltiin ajatuksia seuraavan haun sisällöstä. Komission pääviesti on, että tarvitaan enemmän EU-näkyvyyttä. Kohderyhmänä komissiolla on nuoriso, joka on tärkeä aihe, mutta jättää elinikäisen oppimisen taka-alalle. Nuorison lisäksi temaattisina aiheina korostetaan ilmastoa ja siirtolaisuutta. Aiemmin on voitu kattaa laajasti erilaisia teemoja, mutta tiukempi temaattinen jako näyttää olevan tulevaisuuden trendi rahoituksen suhteen.

Eurooppalaisten järjestökollegoiden kesken on ollut pohdintaa siitä pitäisikö kehittää uudenlaista rahoitusinstrumenttia EU:lle, joka vahvistaisi globaalia kansalaiskasvatusta ja aktiivista kansalaisuutta. Pitäisi kyetä katsomaan myös kokonaisuutta, vastapainona nykyiselle eriyttämislle. Esimerkiksi uusi rahoitusinstrumentti, joka olisi kehitysyhteistyöstä erillinen ja mahdollisesti komission puheenjohtajan alainen voisi olla teemoiltaan huomattavasti laajempi. Tällä hetkellä rahoitusta mietitään kahdella raiteilla, toisaalta DEAR-haun säilyttäminen ja kehittäminen on tärkeää, mutta samalla mietitään myös uusia rinnakkaisia rahoitusvaihtoehtoja. CONCORD on tekemässä komissiolle pohjapaperia DEAR-hausta ja se jaetaan myös työryhmälle. Haku on todennäköisesti tänä vuonna aukeamassa lokakuussa.

Kehyksellä on erillinen sähköpostilista niille, jotka ovat kiinnostuneita seuraamaan MFF-prosessia tarkemmin. Listalle pääsee ilmoittamalla mielenkiinnostaan Kehyksen henkilöstölle.

EU:ssa koulutus katastrofeissa on saanut yhä enemmän rahoitusta. Humanitaarisen avun potista koulutuksen osuus on nousemassa 10 prosenttiin.

4. OKM:n kestävän kehityksen linjaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö on järjestänyt kevään aikana yhden työpajan sidosryhmille siitä miten kestävää kehitystä tulisi koulutus ja kasvatustalokulmasta edistää. Toinen työpaja pidetään huomenna ja kolmas järjestetään kesäkuun alussa. Työpajojen teemoina ovat olleet osallisuus, osaaminen ja vastuullisuus. Prosessia voi myös kuka tahansa kommentoida [nettialustalla](#), jossa on näkyvillä kaikki taustamateriaali sekä työpajoissa tuotetut materiaalit.

Työryhmässä keskusteltiin lyhyesti ensimmäisen työpajan tunnelmista. Keskustelua oli käyty laidasta laitaan, mutta myös paljon konkreettisia toimenpide ehdotuksia oli esitetty. Globaaliulottuvuus ei vielä ollut näkynyt kovinkaan vahvasti, mutta se todennäköisesti tulee esille seuraavissa työpajoissa. Työryhmässä todettiin, että on tärkeää puhua kielellä, jota kaikki ymmärtävät sekä ottaa huomioon jo olemassa olevat kansalliset ja kansainväliset linjaukset. Lisäksi korostettiin suuria linjoja ja poikkihallinnollista toimeenpanoa. Linjauksen suhde kestävän kehityksen toimikuntaan on myös vielä avoinna.

OKM ilmeisesti kesän jälkeen miettii linjauksen muotoa työpajojen tuloksien pohjalta. Koulutus ja kasvatustyöryhmä tulee seuraamaan prosessia aktiivisesti.

5. Koulutuksen lobbaus Suomen kehityspolitiikkaan

Järjestöjen kesken järjestettiin 16.4 hyvä erillinen suunnittelupalaveri, jossa pohdittiin miten koulutusta saisi lobattua vahvemmin osaksi Suomen kehityspoliittikkaa. Kokouksen jälkeen on google drive:ssa työstetty argumentteja siitä, miksi Suomen kannattaisi profiloitua koulutuksen asiantuntijana ja sen edistäjänä. Koulutus mainitaan usein naisten ja tyttöjen oikeuksien edistämisen yhteydessä, mutta se on tärkeää myös muiden kehityspoliittisten painopisteiden saavuttamisessa. Toivottavaa olisi, että kehityspoliittinen selonteko olisi pidempi kuin yhden vaalikauden mittainen, mutta jollain tavalla koulutusta pitäisi saada vahvemmin esille. Olisi resurssien hukkaan heittämistä jättää Suomen koulutusosaaminen käyttämättä. Monilla järjestöillä on koulutus vahvasti mukana hankkeissa, mutta ministeriön agendalla sen näkyvyys on vähentynyt. Suomeen kohdistuu myös paljon odotuksia ulkomailla.

Seuraava kokous pidetään Globaalikeskuksessa 1.6 klo 9-11.

6. Suomen EU:n puheenjohtajuuskausi

Suomen puheenjohtajuuskausi alkaa heinäkuussa 2019 ja jatkuu vuoden loppuun. Kehyksessä on jo koordinoitu järjestöjen kanssa yhtenäistä puheenjohtajuuskausi ohjelmaa. CONCORD:issa ollaan puolestaan tekemässä kuuden kattojärjestön yhteistä ohjelmaa. Näistä muodostetaan kaksi troikkaa ja Kehys tulee olemaan ensimmäisessä vetovastuussa. Yhteisiksi teemoiksi on hahmoteltu Agenda 2030 ja kestävä kehitys, kehitysyhteistyö, Ihmisoikeuksien edistäminen ja kansalaisyhteiskunnan tila globaalisti. Rahoitushakemus komissiolle jätetään juhannukseen mennessä.

Suomessa nostettavia aihealueita on jo mietitty useita, osa niistä tulee automaattisesti agendalle (mm. MFF) ja sitten on tiettyjä aiheita, joiden osalta pyritään enemmän nostamaan keskustelua kuin saavuttamaan jotain konkreettista. Yksi näistä keskustelunavauksista tulee liittymään globaaliin kansalaiskasvatukseen ja Bridge 47-hanke tulee järjestämään aiheesta konferenssin Suomessa.

7. Muut ajankohtaiset asiat

Planilla on edellisen globaalikasvatusohjelman ulkoinen evaluointi käynnissä. Kyseessä on eteenpäin katsova evaluointi, joka sisältää suosituksia jatkoa varten. Tulokset voidaan esitellä koulutus ja kasvatus -työryhmälle syksyllä.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään torstaina 3.9 klo. 14-16, osoitteessa Elimäenkatu 25-27 (5. krs) 00510 Helsinki (kokoushuone Vallila).